

Αριθμός 196/2010

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α1' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Βασίλειο Ρήγα, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη, (κωλυμένου του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου Ιωάννη Παπανικολάου), Γεώργιο Χρυσικό, Ιωάννη Σίδηρη, Νικόλαο Λεοντή και Γεώργιο Γεωργέλλη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του στις 16 Νοεμβρίου 2009, με την παρουσία και της Γραμματέως Χριστίνας Σταυροπούλου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Των αναιρεσειουσών: 1. και, κατοίκων ..., οι οποίες εκπροσωπήθηκαν από την πληρεξούσια δικηγόρο τους Αργυρώ Φωτάκη.

Των αναιρεσιβλήτων: 1. Ανώνυμης Εταιρίας με την επωνυμία ".....", η οποία εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Αντώνιο Ντουρουντό, με δήλωση κατ' άρθρο 242 παρ. 2 ΚΠολΔ, 2. Ανώνυμης Εταιρίας με την επωνυμία ".....", παραγωγού εκπομπών, που εδρεύει στο και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Ξενοφώντα Παπαρρηγόπουλο και 3..... του, κατοίκου ..., η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Δημήτριο Τσικρικά.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 14 Οκτωβρίου 2003 αγωγή των ήδη αναιρεσειουσών που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 875/2005 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 2932/2006 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητούν οι αναιρεσειούσες με την από 15 Απριλίου 2007 αίτησή τους.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Γεώργιος Χρυσικός, ανέγνωσε την από 5 Νοεμβρίου 2009 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της από 15-4-2007 αίτησης αναίρεσης.

Η πληρεξούσια των αναιρεσειουσών ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως, οι παραστάτες πληρεξούσιοι των αναιρεσιβλήτων την απόρριψή της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου του στην δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Κατά τη διάταξη του άρθρ. 559 αριθ. 1 του Κ.Πολ.Δ αναίρεση επιτρέπεται μόνο αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί, ενώ δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και εάν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία, είτε με κακή εφαρμογή δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (Ολ.ΑΠ 7/2006, 4/2005). Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 19 του ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες, ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζητήματα που ασκούν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Από την υπόψη διάταξη, που αποτελεί κύρωση της παράβασης του άρθρου 93 παράγραφος 3 του Συντάγματος προκύπτει ότι ο προβλεπόμενος απ' αυτή λόγος αναίρεσης ιδρύεται όταν στην ελάσσονα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται καθόλου πραγματικά περιστατικά

(έλλειψη αιτιολογίας), ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του πραγματικού του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλθηκε ή την άρνηση του (ανεπαρκής αιτιολογία), ή όταν αντιφάσκουν μεταξύ τους (αντιφατική αιτιολογία) (ΟΛΑΠ 1/1999). Δεν υπάρχει όμως ανεπάρκεια αιτιολογιών, όταν η απόφαση περιέχει συνοπτικές αλλά πλήρεις αιτιολογίες (ΑΠ 622/1983). Εξάλλου, το κατά νόμο αναγκαίο περιεχόμενο της ελάσσονος πρότασης προσδιορίζεται από τον εκάστοτε εφαρμοστέο κανόνα ουσιαστικού δικαίου, του οποίου το πραγματικό πρέπει να καλύπτεται πλήρως από τις παραδοχές της απόφασης στο αποδεικτικό της πόρισμα, και να μην καταλείπονται αμφιβολίες (ΑΠ 413/1993). Ελλείψεις δε αναγόμενες μόνο στην ανάλυση και στάθμιση των αποδεικτικών μέσων και γενικότερα ως προς την αιτιολόγηση του αποδεικτικού πορίσματος, αν αυτό διατυπώνεται σαφώς, δεν συνιστούν ανεπαρκείς αιτιολογίες (ΟΛΑΠ 413/1993). Δηλαδή, μόνο το τι αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε είναι ανάγκη να εκτίθεται στην απόφαση πλήρως και σαφώς, και όχι γιατί αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε (ΑΠ 1547/1997). Τα επιχειρήματα δε του δικαστηρίου, που σχετίζονται με την εκτίμηση των αποδείξεων δεν συνιστούν παραδοχές επί τη βάσει των οποίων διαμορφώνεται το αποδεικτικό πόρισμα και ως εκ τούτου δεν αποτελούν "αιτιολογία" της απόφασης, ώστε στο πλαίσιο της ερευνώμενης διάταξης του άρθρου 559 αριθ. 19 να επιδέχεται αυτή μομφή για αντιφατικότητα ή ανεπάρκεια, ενώ δεν δημιουργείται ο ίδιος λόγος αναιρέσης του αριθμού 19 του άρθρου 559 του ΚΠολΔ ούτε εξαιτίας του ότι το δικαστήριο δεν αναλύει ιδιαιτέρως και διεξοδικά τα μη συνιστώντα αυτοτελείς ισχυρισμούς επιχειρήματα των διαδίκων, οπότε ο σχετικός λόγος αναιρέσης απορρίπτεται ως απαράδεκτος. Τέλος, από τη διάταξη του άρθρου 561 παράγραφος 1 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι η εκτίμηση από το δικαστήριο της ουσίας των πραγματικών περιστατικών, εφόσον δεν παραβιάστηκαν με αυτά κανόνες ουσιαστικού δικαίου, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί, ή εφόσον η εκτίμηση τους δεν ιδρύει λόγους αναιρέσης από τους αριθμούς 19 και 20 του άρθρου 559 του ΚΠολΔ, είναι από τον Άρειο Πάγο ανέλεγκτη, ο δε αντίστοιχος λόγος αναιρέσης, εκ του περιεχομένου του οποίου προκύπτει ότι δεν συντρέχει καμία από τις προαναφερθείσες εξαιρετικές περιπτώσεις απορρίπτεται ως απαράδεκτος, εφόσον πλέον πλήττεται η ουσία της υπόθεσης που δεν υπόκειται σε αναιρετικό έλεγχο (Α.Π. 1987/2007). Εξάλλου, κατά το άρθρο 1 § 1 του ν. 2121/1993 "οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω α' αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού του δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα). Με το άρθρο 2 § 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: "Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως τα γραπτά ή προφορικά κείμενα, οι μουσικές συνθέσεις, με κείμενο ή χωρίς, τα θεατρικά έργα, με μουσική ή χωρίς, οι φωτογραφίες, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι το έργο, ως πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή προσιτή στις αισθήσεις, προστατεύεται από τις εν λόγω και λοιπές διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις της γενικής ρήτρας (άρθρο 2 §1), δηλαδή εφόσον είναι πρωτότυπο. Η "πρωτοτυπία", η έννοια της οποίας δεν προσδιορίζεται γενικά από το νόμο, είναι η κρίση ότι, κάτω από παρόμοιες συνθήκες και με τους ίδιους στόχους, κανένας άλλος δημιουργός, κατά λογική πιθανολόγηση, δεν θα ήταν σε θέση να δημιουργήσει έργο όμοιο ή ότι παρουσιάζει μια ατομική ιδιομορφία ή ένα ελάχιστο όριο "δημιουργικού ύψους", κάποια απόσταση δηλαδή από τα ήδη γνωστά ή

αυτόνομα. Η κρίση για την πρωτοτυπία κάθε του έργου στηρίζεται στην "ατομικότητά" του η οποία αντανακλά την ιδιαιτερότητα της δημιουργικής διαδικασίας του δημιουργού του και η οποία συνίσταται και αποδεικνύεται με τη διευθέτηση των μερών της εργασίας του, τη μέσω αυτής σχηματοποίηση της δημιουργικής ιδέας του, τη σπουδή κάθε μέρους της, την προσαρμογή και εναρμόνιση του ενός με το άλλο, έτσι ώστε να απαρτίζουν ένα αρμονικό σύνολο, να διαθέτει "στατιστική μοναδικότητα", με την έννοια ότι, κάτω από τις ίδιες ακριβώς συνθήκες και με τους στόχους, κανένας άλλος δημιουργός, κατά λογική πιθανολόγηση, δεν θα ήταν σε θέση να δημιουργήσει έργο όμοιο, ή να παρουσιάζει μια ατομική ιδιομορφία, ή ένα ελάχιστο όριο δημιουργικού ύψους, ώστε να ξεχωρίζει ή διαφοροποιείται από τα έργα της καθημερινότητας (ΑΠ 257/2005, 152/2005). Επομένως, εάν ένα πνευματικό δημιούργημα είναι πρωτότυπο ή όχι αποτελεί ζήτημα πραγματικό, που υπόκειται σε απόδειξη, και για το οποίο αποφαινόνται ανελέγκτως τα δικαστήρια της ουσίας (ΑΠ 1248/2003). Με τις διατάξεις του νόμου 2121/1993 προστατεύονται και τα σενάρια οπτικοακουστικών έργων τηλεοπτικών σειρών που προβάλλονται σε επαναλαμβανόμενα επεισόδια πολλών δεκάδων ή και εκατοντάδων, που δεν μεταδίδονται ζωντανά από την τηλεόραση, αλλά έχουν εγγραφεί σε υλικό φορέα από πριν, οι δημιουργοί των επί μέρους συμβολών των οποίων, όπως ο συγγραφέας του σεναρίου, απολαμβάνουν πρωτογενώς του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας της επί μέρους καλλιτεχνικής συμβολής του (άρθρο 34 παρ. 2 του Ν. 2121/1993). Η προστασία όμως που αναγνωρίζεται στο σενάριο του οπτικοακουστικού έργου στο πλαίσιο του ίδιου Νόμου, αφορά μόνο τα επί μέρους στοιχεία του που περιέχουν τα κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 2121/1993 απαιτούμενα χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν της πρωτοτυπίας, του δημιουργικού ύψους, και της στατικής μοναδικότητας, και όχι όμως και τα στοιχεία εκείνα της καθημερινότητας και της κοινής θεματολογίας που αναφέρονται σε περιεχόμενα, πλοκές, αλληλουχία καταστάσεων διαλόγους ή καταστάσεις που απαντώνται, σε πολλές άλλες γνωστές και άγνωστες παρόμοιες τηλεοπτικές σειρές, προβαλλόμενες από του διάφορους σταθμούς και δεν αποτελούν εσωτερικά πρωτότυπα στοιχεία απολαύοντα προστασίας, αλλά κοινότυπα στοιχεία διαπλοκής πάσης φύσεως σχέσεων (οικογενειακών ερωτικών, επαγγελματικών, ταξικών κλπ), χωρίς καμία πρωτοτυπία δημιουργικής σύλληψης, γιατί τελούν, χωρίς ουσιαστικές παραλλαγές, στο σύνολό τους, υπό το πρίσμα των ίδιων εκδοχών (πχ εξώγαμα τέκνα, καυγάδες, ερωτικά πάθη, ερωτικές αντίζηλιες, συγκρούσεις γονέων και τέκνων, ερωτικά τρίγωνα πολλές φορές και συγγενών εξ αγχιστείας ώριμης ηλικίας ατόμων με πολύ νεώτερα άτομα, εκμετάλλευση των σχέσεων αυτών για ιδιοτελείς σκοπούς εκ μέρους των νεώτερων ατόμων, διαζύγια, εκβιασμοί, αδικήματα επιβουλής ζωής κλπ). Στην προκειμένη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη απόφαση έγιναν δεκτά ως αποδειχθέντα τα εξής : "Οι εκκαλούσες - εφεσίβλητες, μητέρα και θυγατέρα αντίστοιχα, ενεργώντας από κοινού, ολοκλήρωσαν περί το τέλος του έτους 2000 τη συγγραφή ενός σεναρίου - ρομάντσου κατάλληλου για τηλεοπτική διασκευή και προβολή σε σειρά επεισοδίων με τον τίτλο "....." το οποίο, αφού διατύπωσαν σε κείμενο δέκα πυκνογραμμένων σελίδων, το κατέθεσαν, στις 11-1-02, στη Συμβ/φο Αθηνών Ελλη Δασκαλογιαννάκη - Θεοδωράκη, η οποία και συνέταξε την υπ' αριθμ. .../11-1-02 σχετική πράξη της. Στο κείμενο αυτό, που όπως αναφέρθηκε παραπάνω, αποκαλείται διεθνώς με τον όρο, αφενός σκιαγραφούνται οι ήρωες της σειράς και το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, στο οποίο αυτοί εντάσσονται, και αφετέρου διαγράφεται, κατά συνοπτικό τρόπο, η πλοκή αυτής, η οποία, στην προκειμένη περίπτωση, έχει ως ακολούθως: "Η Χριστίνα είναι ένα πανέμορφο 25χρονο κορίτσι, που εργάζεται σε οίκο μόδας (πίσω όμως από τον οποίο κρύβεται μια καλά οργανωμένη υπηρεσία κολ - γκερλς) για να μεγαλώσει το νόθο παιδί της (Λένα), που έχει αποκτήσει με το Δημήτρη, ο οποίος έχει εξαφανιστεί για να μην επωμιστεί τις

ευθύνες του. Μέσα από το επάγγελμα της αυτό γνωρίζεται με τον πλούσιο 55χρονο επιχειρηματία Παύλο Μακρή, που έχει δύο παιδιά απ' τον πρώτο του γάμο τον Κώστα και την Έλσα,. Ο Παύλος ερωτεύεται τη Χριστίνα, την οποία και παντρεύεται υιοθετώντας παράλληλα και την ως άνω εξώγαμη κόρη της. Η δική του όμως κόρη, η Έλσα, που είναι ψυχίατρος, είναι παντρεμένη με το Δημήτρη, με τον οποίο δεν έχουν αποκτήσει παιδί λόγω προβλήματος της Έλσας. Όταν η Χριστίνα, σύζυγος του Παύλου, συναντηθεί με το Δημήτρη (γαμπρό του Παύλου) αρχίζει να ξαναζωντανεύει ο ερωτάς τους και η Έλσα, όντας δολοπλόκα και ραδιούργα, προσπαθεί να την απομακρύνει από τη ζωή του άντρα και πατέρα της. Στο τέλος, μετά από διάφορες περιπέτειες, ο μεν Παύλος πεθαίνει, η δε Χριστίνα, ο Δημήτρης και το παιδί τους (Λένα) θα βρεθούν όλοι μαζί αγαπημένοι, ενώ η κακιά και στείρα Έλσα θα δώσει διαζύγιο στο Δημήτρη και θα αποκατασταθεί και αυτή με ένα συνάδελφό της". Το σενάριο αυτό, συνοδευόμενο από μορφοποίηση των δυο πρώτων επεισοδίων, οι εκκαλούσες - εφεσίβλητες απέστειλαν, στις 23-5-02, πλην άλλων, και στην εκκαλούσα ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "....." προκειμένου να μελετηθεί από τους αρμοδίους (ειδικούς) υπαλλήλους αυτής και να διερευνηθεί η δυνατότητα της τηλεοπτικής του διασκευής και προβολής από το σταθμό της ιδιοκτησίας της, πλην όμως η ως άνω εκκαλούσα, αποδεχόμενη τις αρνητικές εισηγήσεις των αρμοδίων υπαλλήλων του Ελληνικού προγράμματος του σταθμού,, απέρριψε την πρόταση με την επίκληση ότι "... ο προγραμματισμός του καναλιού δεν μας επιτρέπει να δώσουμε συνέχεια". Η εν λόγω εκκαλούσα είχε ήδη αρχίσει την τηλεοπτική διασκευή σεναρίου με τον τίτλο ".....", που είχε συγγράψει η εκκαλούσα, η οποία, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, υπήρξε σεναριογράφος και των επιτυχημένων τηλεοπτικών σειρών ".....", που προβλήθηκαν από το, "....." και ".....", που προβλήθηκαν από τον, καθώς και τμημάτων του σεναρίου της σειράς ".....". Το σενάριο αυτό, το οποίο είχε εγκριθεί από τις αρμόδιες υπαλλήλους της παραπάνω εκκαλούσας, παρουσίαζε την παρακάτω, κατά συνοπτικό τρόπο, πλοκή: "Ο Ερρίκος Βαρσάμης, ο οποίος είναι πενήντάχρονος εκδότης του περιοδικού με τον τίτλο, έχει ήδη ένα γάμο στο ενεργητικό του και ετοιμάζεται τώρα να παντρευτεί τη Θάλεια (30-35 ετών), πρώην μοντέλο και νυν διευθύντρια του περιοδικού. Τη γνώρισε μέσω του αδερφού του, Σταύρου, με τον οποίο αυτή είχε πριν δεσμό. Εκείνη ήταν ερωτευμένη μαζί του, ο Σταύρος όμως την άφηγε να πιστεύει ότι για εκείνον ήταν απλά μια περιπέτεια. Όταν όμως η Θάλεια σχετίστηκε με τον αδερφό του, ο Σταύρος συνειδητοποίησε ότι στην πραγματικότητα ήταν ερωτευμένος μαζί της. Ο Σταύρος είναι τριανταπέντε χρονών και εργάζεται ως φωτογράφος στο παραπάνω περιοδικό. Ο Ερρίκος έχει δυο παιδιά από τον πρώτο του γάμο τον Άρη και τη Ζέτα, που δεν θέλει το γάμο του πατέρα της με τη Θάλεια. Άσπονδη φίλη της Θάλειας είναι η Αλίκη πρώην ερωμένη του Ερρίκου, που θα ήθελε να ήταν εκείνη στη θέση της ως μέλλουσα σύζυγος του. Είναι η υπεύθυνη μόδας του περιοδικού. Διατηρεί μια σχέση έρωτα - μίσους με τον αδερφό της Θάλειας, το Μιχάλη με τον οποίο πιθανότατα θα συμμαχήσει καθώς μοιράζονται τις ίδιες φιλοδοξίες. Η Θάλεια αγαπάει τον αδερφό της και για χάρη της ο Ερρίκος τον έβαλε στην εταιρεία όπου εκείνος εξελίσσεται τώρα σε ανερχόμενο στέλεχος". Το διασκευασμένο σε τηλεοπτική σειρά ως άνω σενάριο άρχισε να μεταδίδεται με τον τίτλο "....." αντί του αρχικού ".....". από το σταθμό της ως άνω εκκαλούσας από την 16.12.02, έχοντας πραγματοποιήσει μέχρι την άσκηση της κρινομένης αγωγής 196 προβολές (επεισόδια) διάρκειας 30 λεπτών το καθένα. Οι εκκαλούσες, ισχυριζόμενες, με την υπό κρίση αγωγή τους ότι η εν λόγω τηλεοπτική σειρά αποτελεί αυθαίρετη διασκευή του δικού τους σεναρίου (.....), με το οποίο παρουσιάζει τόσες ομοιότητες ώστε να νομίζει κανείς ότι πρόκειται για (αντιγραφή του) το ίδιο σενάριο ενόψει του ότι κατά τα εκτιθέμενα σ' αυτήν. "1). Τόσο ο αριθμός των πρωταγωνιστικών χαρακτήρων αυτής, όσο και η διάκριση τους σε πέντε

αντρικούς και πέντε γυναικείους ταυτίζεται με τον αριθμό και τη διάκριση των χαρακτήρων του προστατευόμενου έργου (μας). 2). Οι ιδιότητες των χαρακτήρων της επίδικης σειράς είναι όλες παρόμοιες ή αντίστοιχες μ' αυτές των χαρακτήρων του προστατευόμενου έργου (μας) για παράδειγμα ο Παύλος, βασικός πρωταγωνιστής του έργου (μας) πρόεδρος ομίλου επιχειρήσεων και ηλικίας μεταξύ 50-55 ετών και ο Ερρίκος, βασικός πρωταγωνιστής της επίδικης σειράς και εκδότης περιοδικού μόδας, της αυτής ηλικίας 3). Η πλοκή είναι παρόμοια, εάν όχι ίδια. Ενδεικτικά, οι ανωτέρω Ερρίκος και Παύλος είναι και οι δύο ερωτευμένοι με μια γυναίκα - μανεκέν, η οποία στο παρελθόν διατηρούσε σχέση με στενό συγγενικό τους πρόσωπο, στην περίπτωση του Ερρίκου με τον αδερφό του και στην περίπτωση του Παύλου με τον γαμπρό του. 'Η όταν κάποτε Ερρίκος και Παύλος καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα στη γυναίκα που επιθυμούν και στα παιδιά τους επιλέγουν και οι δύο το ίδιο, τα παιδιά τους", επικαλούνται παράνομη και υπαίτια προσβολή του επί του ως άνω σεναρίου πνευματικού τους δικαιώματος, πλην όμως αβασίμως καθόσον (και ανεξάρτητα από το ότι είναι απρόσφορη για τη διαπίστωση της υπάρξεως παράνομης αντιγραφής η αντιπαραβολή (σύγκριση) ενός απλού σεναρίου, που δεν έχει μορφοποιηθεί σε οπτικοακουστικό έργο, με ένα μορφοποιημένο οπτικοακουστικό έργο, προκειμένου να διακριβωθεί από αυτήν (αντιπαραβολή) η ύπαρξη στο πρώτο ιδίων πρωτοτύπων και συνακολούθως προστατευτέων στοιχείων) ούτε η πλοκή της διαλαμβανόμενης στο σενάριο των εκκαλουσών - εφεσίβλητων υπόθεσης, που συνίσταται στην κεντρική ιδέα του ερωτικού τριγώνου Παύλου - Χριστίνας - Δημήτρη, ούτε οι ιδιότητες των χαρακτήρων της σειράς αυτής, ούτε οι περιλαμβανόμενοι στα μορφοποιημένα δύο επεισόδια διάλογοι, ούτε τέλος ο αριθμός των πρωταγωνιστών μπορεί να θεωρηθούν ως πρωτότυπα στοιχεία, υπό την έννοια ότι αυτά παρουσιάζουν είτε ατομική ιδιομορφία, η οποία, κρινόμενη με το μέτρο της στατικής μοναδικότητας, θα απέκλειε τη δυνατότητα σε οποιοδήποτε άλλο σεναριογράφο να συγγράψει, κάτω από παρόμοιες συνθήκες, το ίδιο ως άνω σενάριο, είτε ένα ελάχιστο όριο δημιουργικού ύψους κάποια δηλαδή απόσταση από τα ήδη γνωστά ή αυτονόητα, ενόψει του ότι το μοτίβο του σεναρίου αυτού, κινούμενο φανταστικά σε επίπεδο προσωπικών συμπεριφορών των ηρώων του και των διαπροσωπικών τους σχέσεων (ερωτικό τρίγωνο) συναντάται και σε πολλές άλλες τηλεοπτικές σειρές με διαφορετικές εκδοχές ειδικότερα : 1) στη σειρά ".....", όπου η Μπρούκ παντρεύεται τον πολύ μεγαλύτερο της Ερικ Φόρεστερ, ο οποίος είναι ιδιοκτήτης οίκου μόδας και παράλληλα συνάπτει ερωτική σχέση με το γιο του Ερικ. το Ριτζ, που είναι παντρεμένος με την Καρολάϊν, τους οποίους προσπαθεί να χωρίσει η Μπρούκ για να κερδίσει το Ριτζ, 2) στη σειρά ".....", όπου η νεαρή Κρυστλ παντρεύεται τον πλούσιο Μπλέικ και παράλληλα συνάπτει ερωτικό δεσμό με τον πρώην εραστή της, που δουλεύει για τον άντρα της. Η κόρη του Μπλέικ μισεί την Κρυστλ και δολοφλοκεί εναντίον της, 3) στη σειρά ".....", όπου η νεαρή Τζιλ παντρεύεται τον Τζον, που έχει εταιρεία καλλυντικών και είναι πολύ μεγαλύτερος της και παράλληλα συνάπτει ερωτικό δεσμό με το γιο του Τζακ, 4) στη σειρά της Κάκιας Ιγερινού ".....", όπου ο μεγαλοδικηγόρος Σ.Π. παντρεύεται την πολύ νεότερή του κοπέλα Μ.Λ., η οποία, παράλληλα, διατηρεί ερωτικό δεσμό με το γιο του και 5) στη σειρά του Λευτέρη Καπώνη "....." όπου η ηθοποιός Βάνα Μπάρμπα, όντας παντρεμένη, συνάπτει ερωτική σχέση με τον αδελφό του άντρα της". Θα πρέπει στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι η φύση της θεματολογίας όλων των καθημερινών τηλεοπτικών σειρών, οι οποίες πραγματεύονται (στην ίδια σειρά) τη διαπλοκή των ανθρωπίνων σχέσεων (οικογενειακών, ερωτικών, επαγγελματικών, ταξικών), υπό το πρίσμα των ιδίων σχεδόν εκδοχών (χωρισμοί, καυγάδες, πάθη, αντιζηλίες, μοιραία ατυχήματα, συγκρούσεις γονέων - τέκνων, ερωτικά τρίγωνα), που αποτελούν το διαχρονικό κλισέ κάθε ερωτικής, δραματικής κλπ. σειράς, περιορίζει στο ελάχιστο τη δυνατότητα εισφοράς πρωτοτύπων, απολαυόντων προστασίας, εσωτερικών στοιχείων, όπως

συμβαίνει και στην ένδικη περίπτωση του σεναρίου των εναγουσών - εκκαλουσών, το κεντρικό μοτίβο του οποίου αλλά και η γενικότερη πλοκή, όπως αυτά αναλύθηκαν παραπάνω αποτελούν, παρά τα αντιθέτως υποστηριζόμενα απ' αυτές (εκκαλούσες), κοινότυπα στοιχεία χωρίς καμία πρωτοτυπία, που απαντώνται και σε άλλες τηλεοπτικές σειρές και επομένως δεν μπορεί να γίνει λόγος για προσβολή του πνευματικού τους δικαιώματος με την επικαλούμενη (από τις εκκαλούσες) αντιγραφή (μη πρωτοτύπων) εισφορών αυτών" Με όλα αυτά τα οποία ανελέγκτως επί της ουσίας έγιναν δεκτά, το Εφετείο έκρινε ότι δεν συντρέχει η προϋπόθεση της πρωτοτυπίας, ώστε το επίμαχο σενάριο σειράς τηλεοπτικών επεισοδίων που συνέγραψαν οι αναιρεσείουσες, να χαρακτηριστεί ως πνευματικό έργο από άποψη κεντρικού "μοτίβου" και γενικότερης πλοκής, εντεύθεν δε, ύστερα από εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης απέρριψε ως αβάσιμη την αγωγή τους με την οποία ζητούν να αναγνωρισθεί υπέρ αυτών η πατρότητα του έργου και να τους επιδικάσει αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Έτσι κρίνοντας το Εφετείο δεν υπέπεσε στην από το άρθρο 559 αριθ. 1 πλημμέλεια, που αποδίδεται στην απόφασή του με τον τρίτο και τέταρτο κατά το ένα μέρος του λόγους της αναιρέσης, ήτοι δεν παραβίασε ευθέως τις παραπάνω ουσιαστικού δικαίου διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2121/1993, αφού υπό τις ανέλεγκτες επί της ουσίας παραδοχές που προαναφέρθηκαν το παραπάνω ένδικο σενάριο σειράς τηλεοπτικών επεισοδίων από άποψη γενικότερου "μοτίβου", πλοκής και αλληλουχίας των καταστάσεων των πρωταγωνιστών του, ως αναφερόμενο σε κοινότυπα στοιχεία κοινής θεματολογίας των περισσότερων γνωστών τηλεοπτικών σειρών, δεν αποτελεί προσωπικό πνευματικό δημιούργημα των δημιουργών του (αναιρεσείουσών) που αντανακλά την προσωπικότητα τους, δεν παρουσιάζει όριο δημιουργικού ύφους, ούτε στατικής μοναδικότητας κατά την έννοια που προαναφέρθηκαν, και κατά λογική πιθανότητα είναι δεκτή και η από άλλο δημιουργό με παρόμοιες συνθήκες και με τους ίδιους στόχους δημιουργία του, δηλαδή δεν εμφανίζει πρωτοτυπία με την επίσης προαναφερόμενη έννοια και δεν προστατεύεται από τις πιο πάνω διατάξεις του Ν. 2121/1993. Από τις ίδιες πιο πάνω παραδοχές της προσβαλλόμενης απόφασης στο αποδεικτικό της πόρισμα, προκύπτει ότι έχει νόμιμη βάση και δη την απαιτούμενη αιτιολογία, γιατί καλύπτεται χωρίς λογικά κενά και αντιφάσεις και με πληρότητα και σαφήνεια, χωρίς να χρειαζόταν οποιαδήποτε άλλη περαιτέρω παραδοχή, το πραγματικό του εφαρμοστέου εδώ κανόνα ουσιαστικού δικαίου του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2121/1993 την οποία η προσβαλλόμενη απόφαση δεν παραβίασε εκ πλαγίου με ανεπαρκείς αιτιολογίες, ενώ δεν ήταν αναγκαία η παράθεση και άλλων. Επομένως, τα όσα αντίθετα υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες με τον πέμπτο λόγο του αναιρετηρίου κατά το ένα μέρος με τον οποίο αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια από τον αριθ. 19 του άρθρου 559 του Κ.Πολ.Δ κρίνονται αβάσιμα και απορριπτέα, όπως και ο αντίστοιχος λόγος αναιρέσης. Εξάλλου, ο ίδιος πέμπτος λόγος της αναιρέσης κατά την σ' αυτόν κατά το άλλο μέρος του περιλαμβανόμενη αιτίαση από τις διατάξεις των άρθρων 559 αριθ. 19 και 561 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ ότι υπάρχει έλλειψη νόμιμης βάσης ή ανεπάρκεια των αιτιολογιών της προσβαλλόμενης απόφασης, σχετικά με την εκτίμηση των αποδείξεων, που αφορούν το ίδιο πιο πάνω προαναφερόμενο κρίσιμο ζήτημα του κατά πόσο δηλαδή το επίμαχο σενάριο συγκέντρωσε τις προϋποθέσεις της πρωτοτυπίας και τα αντίστοιχα επιχειρήματα των αναιρεσιβλήτων, και τα περί του αντιθέτου επιχειρήματα των αναιρεσείουσών, που έχουν σχέση με το τελικό αποδεικτικό πόρισμα στο οποίο κατέληξε το δικαστήριο και βρίσκονται κατά τις αναιρεσείουσες σε αντίθεση με το ότι το επίμαχο σενάριο είχε στοιχεία πρωτοτυπίας είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, αφού κατά τα προεκτιθέμενα, το από τις αποδείξεις πόρισμα εκτίθεται με σαφήνεια πειστικότητα και κατά λογική ακολουθία στην προσβαλλόμενη απόφαση, με τον ίδιο δε λόγο κατά τα λοιπά, εκ του περιεχόμενου του οποίου δεν συντρέχει εξαιρετική

περίπτωση από εκείνες του άρθρου 561 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ, πλήττεται πλέον, μέσω των προαναφερόμενων επιχειρημάτων των αναιρεσειουσών η ουσία αποκλειστικά της υπόθεσης, που δεν υπόκειται σε αναιρετικό έλεγχο.

II. Από τη διάταξη του άρθρου 366 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ προκύπτει ότι πασίδηλο είναι το πραγματικό γεγονός, που είναι πασίγνωστο σε τέτοιο βαθμό στο κοινό, άρα και τους Δικαστές, ώστε να μη γεννιέται εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινό και δεν διατάσσεται γι' αυτό απόδειξη αλλά λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως, χωρίς να ιδρύεται ο από του αριθμό 11 περ. β' του αρθ. 559 του Κ.Πολ.Δ αναιρετικός λόγος. Εξάλλου, ιδρύεται ο αναιρετικός λόγος από τον αριθμό 11 περ. α' του αρθ. 559 του Κ.Πολ.Δ όταν το Δικαστήριο έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα του ο νόμος δεν επιτρέπει, κατά δε την έννοια του αρθ. 559 αριθ. 11 περ. β του Κ.Πολ.Δ ως "αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι δεν επικαλέσθηκαν και δεν προσκόμισαν", για την ίδρυση του αναιρετικού λόγου της λήψης υπόψη τέτοιων μέσων, νοούνται εκείνα τα μέσα, των οποίων δεν έγινε σαφής και ορισμένη επίκληση. Η επίκληση αυτή μπορεί να γίνει στις ενώπιον του δικαστηρίου της ουσίας προτάσεις, το νόμιμο δε της επίκλησης κρίνεται μόνο από τις προτάσεις του διαδίκου που παραδεκτά επισκοπούνται από το Δικαστήριο του Αρείου Πάγου κατά άρθρ. 561 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ για τη διακρίβωση της βασιμότητας του αναιρετικού λόγου και όχι από το περιεχόμενο της αναιρεσιβαλλόμενης (ΑΠ 1573/2006 Ελ.Δ 2007 σελ. 772). Στην προκείμενη περίπτωση, οι αναιρεσειούσες με τους πρώτο, δεύτερο, τρίτο κατά το ένα μέρος του τέταρτο και πέμπτο κατά το ένα μέρος του λόγους αναίρεσης από τους αριθ. 11 περ. α' και β' του άρθρου 559 του Κ.Πολ.Δ αποδίδουν στην προσβαλλόμενη απόφαση τις πλημμέλειες ότι το Εφετείο : 1) έλαβε υπόψη του το περιεχόμενο των επεισοδίων συγκεκριμένων έργων αισθηματικών σειρών παρά το γεγονός ότι δεν προσκομίσθηκαν με επίκληση τα έγγραφα των σεναρίων αυτών των έργων ούτε σε πρωτότυπο ούτε δε κεκρωμένο αντίγραφο ούτε σε νόμιμη μετάφραση και 2) έλαβε υπόψη του το περιεχόμενο του σεναρίου των εναγομένων που δεν προσκομίστηκε. Όπως όμως προκύπτει από τις προαναφερθείσες επί της ουσίας παραδοχές της προσβαλλόμενης, το περιεχόμενο των επεισοδίων των συγκεκριμένων έργων αισθηματικών σειρών, κατόπιν προβολής σχετικού ισχυρισμού εκ μέρους των αναιρεσιβλήτων, για την ανυπαρξία πρωτοτυπίας του επίμαχου σεναρίου της λόγω καθόλου συνδρομής κοινότυπων στοιχείων κοινής θεματολογίας, εκτιμήθηκε και λήφθηκε υπόψη από το Εφετείο ως πασίγνωστο σε τέτοιο βαθμό στο κοινό, άρα και στους Δικαστές, γεγονός, και λήφθηκε υπόψη αυτεπάγγελτα χωρίς απόδειξη, ώστε οι λόγοι αυτοί αναίρεσης ως προς όλα τα μέρη τους κρίνονται αβάσιμοι στηριζόμενοι σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Εξάλλου, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, για την εκφορά του αποδεικτικού πορίσματος της στηρίχθηκε, εκτός των άλλων, και στη συνεκτίμηση εγγράφων και μαρτυρικών καταθέσεων και ενόρκων βεβαιώσεων που προσκομίσθηκαν με επίκληση, από δε τις προτάσεις των αναιρεσιβλήτων που υπέβαλαν σε κύριο αυτοτελώς σώμα στο Εφετείο, κατά τη συζήτηση μετά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη, προκύπτει ότι επικαλέσθηκαν και δήλωσαν ότι προσκομίζουν τα πρώτα δέκα επεισόδια, τα επεισόδια 106 έως 122 και τα επεισόδια 123 έως 147 της τηλεοπτικής σειράς "....." και άλλα και συνολική περίληψη του, ώστε και ο αντίστοιχος τέταρτος λόγος αναίρεσης κρίνεται αβάσιμος γιατί στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Εξάλλου, και πέραν από το προαναφερθέν πασίδηλο, με τις ίδιες προτάσεις τους στο Εφετείο οι αναιρεσιβλήτες επικαλέσθηκαν για την έλλειψη πρωτοτυπίας του επίμαχου έργου από το γεγονός της καθόλου συνδρομής κοινότυπων στοιχείων κοινής θεματολογίας, τις καταθέσεις στο ακροατήριο του Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου του μάρτυρα τους και της τρίτης αναιρεσιβλήτης, ότι δηλαδή "και τα δύο σεναρία βασίζονται σε κοινοτυπίες που αποτελούν και τη βάση πληθώρας ανάλογων σειρών στην Ελλάδα και διεθνώς", ώστε το αντίστοιχο αποδεικτικό πόρισμα, συνδυαζόμενο με τα

αντίστοιχα αποδεικτικά στοιχεία αλλά και το εξ αυτών προκύπτουν πασιδηλο, δεν είχε σχέση με έγγραφα σεναρίων που αλυσιτελώς επικαλούνται οι αναιρεσείουσες για τη θεμελίωση των ίδιων αναιρετικών λόγων τους, που κρίνοντα αβάσιμοι.

III. Εφ' όσον η προσβαλλόμενη απόφαση έχει δύο ισοδύναμες επάλληλες αιτιολογίες, οι οποίες στηρίζουν αυτοτελώς η κάθε μία το διατακτικό της, εφ' όσον η μία αιτιολογία από αυτές δεν πλήττεται τελεσφόρως και λυσιτελώς με ειδικό λόγο αναίρεσης, η αναίρεση θ' απορριφθεί ως αλυσιτελής κατ' άρθρ. 566 παρ. 1 και 577 παρ. 3 του Κ.Πολ.Δ όσο απευθύνεται κατά της μίας εκ των δύο αιτιολογιών, εφ' όσον η μη πληττόμενη τελεσφόρως αιτιολογία στηρίζει αυτοτελώς το διατακτικό της απόφασης (ΟλαΠ 13/1995, 25/1994). Με τους τρίτο τέταρτο και πέμπτο λόγους του αναιρετηρίου κατά το άλλο μέρος τους από τους αριθ. 19, 11 του άρθρ. 559 του Κ.Πολ.Δ αποδίδονται στη προσβαλλόμενη απόφαση οι πλημμέλειες αντίστοιχα της ελλιπούς, ανεπαρκούς και αντιφατικής αιτιολογίας της περαιτέρω κρίσης του Εφετείου ότι "αποδείχθηκε η ύπαρξη σαφούς διαφοράς μεταξύ των δύο σεναρίων, είτε υπό τη μορφή αυτών ως *expose*, είτε ως μορφοποιημένων έργων, ύστερα από αντιπαραβολή των δύο επεισοδίων που απέστειλαν οι αναιρεσείουσες στις αναιρεσιβλήτες και των αντίστοιχων του σεναρίου των αναιρεσιβλήτων". Ο λόγος αυτός στηρίζει το βασικό ισχυρισμό των αναιρεσείουσών ότι το έργο του σεναρίου τους είχε πρωτοτυπία. Η ορθή όμως κατά νόμο επάλληλη αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης "ότι το επίμαχο σενάριο δεν είχε στοιχείο πρωτοτυπίας στηρίζει αυτοτελώς το κύριο απορριπτικό διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης, και δεν πλήττεται λυσιτελώς με το αναιρετήριο με κανένα λόγο, και επομένως οι πιο πάνω λόγοι αναίρεσης κρίνονται αλυσιτελείς και απορριπτέοι όπως και η αναίρεση στο σύνολό της. Οι αναιρεσείουσες που ηττήθηκαν θα καταδικαστούν στη χωριστή δικαστική δαπάνη καθεμιάς των τριών αναιρεσιβλήτων, που είχαν χωριστή νομική εκπροσώπηση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 15-4-2007 αίτηση ων για αναίρεση της υπ' αριθμ. 2932/2006 απόφασης του Εφετείου Αθηνών.

Καταδικάζει τις αναιρεσείουσες στη χωριστή δικαστική δαπάνη καθεμιάς των τριών αναιρεσιβλήτων, την οποία ορίζει σε χίλια οκτακόσια (1.800) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 8 Δεκεμβρίου 2009. Και

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 2 Φεβρουαρίου 2010.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ